

LAUSUNTOPYYNTÖKYS ELY HALLITUKSEN EITYSLUONNOKSESTA LAIKSI SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTTAMISESTA

1. Vastaaajatahon virallinen nimi

Vastaaajien määrä: 1

Nimi

- Suomen Fysioterapia- ja kuntoutusyritykset FYSI ry

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaaajien määrä: 1

Nimi

- Leila Salonen, Fysi ry:n toiminnanjohtaja

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti
Leila	Salonen	leila.salonen@fysi.fi

4. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palvelun tuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2 §, 3 § 1 kohta)?

Vastaaajien määrä: 1

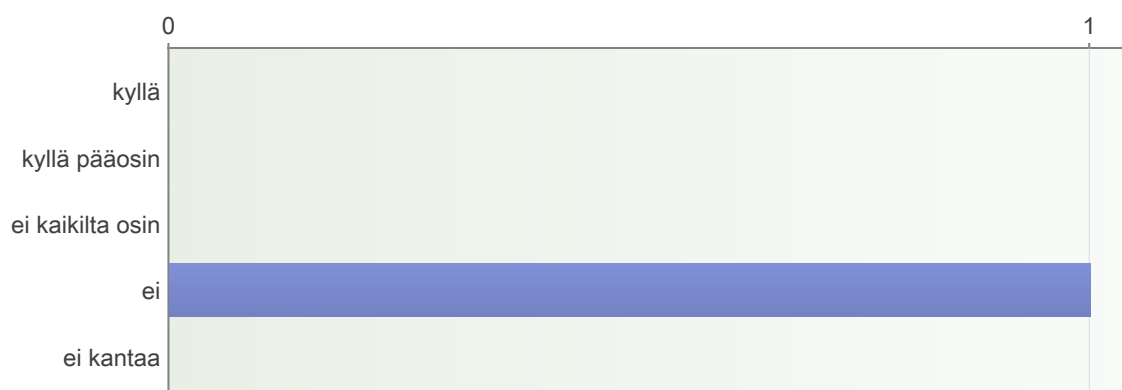

Avoimet vastaukset: kyllä

- Kyllä on, sillä vain kaikkia palveluntuottajia tasapuolisesti kohtelemalla voidaan taata kaikille markkinoilla toimiville tahoille yhtäläiset edellytykset toimia. Toiminnan tarkoituksen tai oikeudellisen olomuodon mukana tuomat lisääntyvät, vähenevät tai muuten muuttuvat velvoitteet eivät ole myöskään potilasturvallisuuden kannalta perusteltuja. Myös toimintojen taloudellisen tehokkuuden mittaaminen on vaikeaa, ellei mahdotonta, mikäli jotkin oikeudelliset toimintamuodot eivät ole hallinnollisesti yhtä vaativia kuin toiset. Yhteinen palveluntuottajarekisteri joka on julkinen, palvelee myös asiakkaita ja yhdenvertaista tiedonsaantia, joka tukee asiakkaan valintaa. Yhteisellä lupaperustalla syntyy yhteinen minimilaatuvaatimus sekä julkisesti että yksityisesti tuotetuille palveluille. Myös alihankinnat voivat olla turvallisempia, kun kaikkia toimijoita niiden koosta riippumatta koskevat samat vaatimukset.

5. Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9 §, 13 §)?

Vastaajien määrä: 1

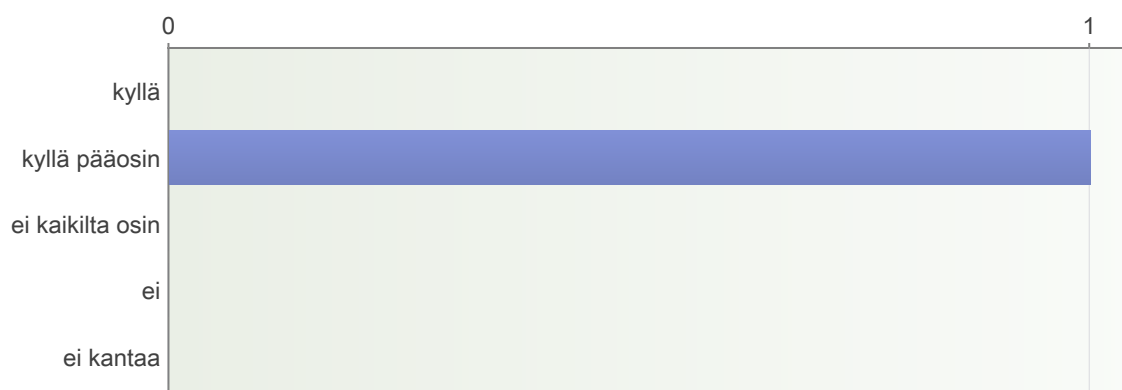

Avoimet vastaukset: ei

- Edellytykset vastaavat käytännössä suurilta osin palveluntuottajille jo nykyään esitettyjä vaatimuksia. Vakavaraisuuteen liittyviä vaatimuksia on saatettu esittää lähinnä kilpailutuksissa, mutta käytännössä yksityisellä terveydenhuoltoalalla on esiintynyt vain vähän ongelmia taloudellisten velvoitteiden täyttämisen suhteen. Taloudellisten ongelmien vuoksi ei ole ainakaan fysioterapia-alalla esiintynyt asiakasturvallisuutta vaarantavia tilanteita. Selvää kuitenkin on, että mitä enemmän alalle pääsemisen edellytyksiä rajoitetaan ja mitä vaikeammaksi uuden yritystoiminnan käynnistäminen tehdään, sitä suuremmat yritykset tästä hyötyvät ja sitä kalliimmaksi varsinaisen palvelun tuottaminen tulee.

6. Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13 §, 15 § ja 17 §)?

Vastaajien määrä: 1

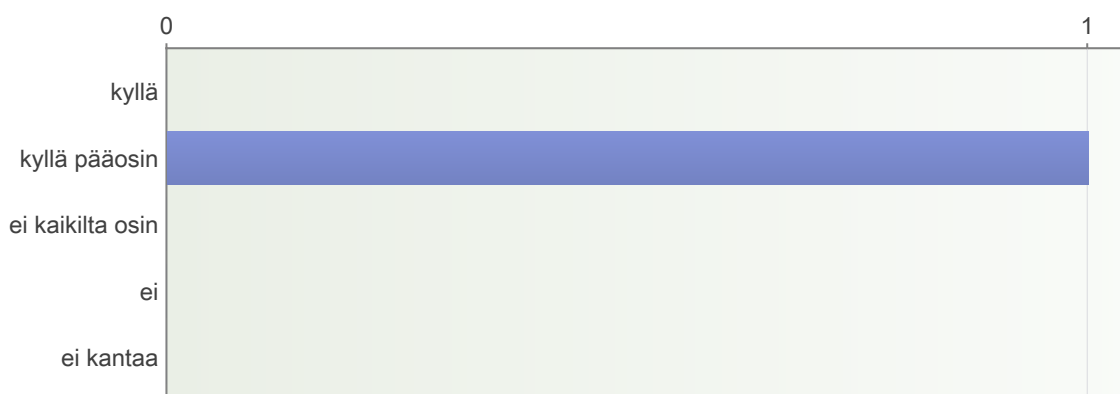

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Erityisesti tilojen ennakkoon tapahtuva tarkastaminen on ollut hidasteena paitsi uuden yritystoiminnan aloittamiselle myös erityisesti yritystoiminnan laajentamiselle esimerkiksi uusiin toimitiloihin. Koska ennakkotarkastus on ollut kunnan vastuulla, ja kuntien osalta tarkastuksessa asetetuissa edellytyksissä sekä tarkastuksen aikatauluissa on ollut paljon vaihtelua, ovat palveluntuottajat sijaintikunnastaan riippuen olleet hyvinkin eriarvoisessa asemassa. Yhtenäinen tilojen tarkastusmenettely ja pääsääntöinen ennakkotarkastuksista luopuminen ovat kannatettavia muutoksia. Myös jo toimivan palveluyksikön siirtäminen (esimerkiksi liiketoimintakaupasta tai muutosta johtuen) pelkällä ilmoituksella vähentää hallinnollista työtä. Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten kannalta edelleen kuitenkin ongelmallista on, ettei vanhoista potilastiedoista vastuussa oleva rekisterinpitäjä voi siirtää ehdotetullakaan lainsäädännöllä potilastietojaan uuden yrittäjän vastuulle. Vanhoihin potilastietoihin liittyvän vastuun siirtäminen vaatiikin yhtiömuotoisen yrityksen kauppaa sellaisenaan, eikä vanhoja potilastietoja voida siten hyödyntää uudella y-tunnuksella ilman potilaan nimenomaista suostumusta. Ongelma poistuu siinä vaiheessa kun kaikki potilastiedot ovat Kanta-arkiston kautta käytettävissä, mutta käytännössä ei liene realistista odottaa että kaikki potilastiedot olisivat edes lähivuosina Kanta-arkistossa. Näiden lisäksi monissa yrityksissä on jo vuosikymmenien ajalta vanhaa potilasasiakirjamateriaalia, jota ei voida liiketoimintakaupassa ilman potilaan suostumusta siirtää laillisesti uuden yrittäjän vastuulle. Laissa tulisikin olla valtuutus esimerkiksi juuri 17 §:ssä sille, että liiketoimintakaupan yhteydessä myyjä ja ostaja voivat sopia vanhojen potilasasiakirjojen vastuun siirtämisestä. Ongelma realisoituu erityisesti yritystoimintansa myyvien eläköityvien henkilöyrittäjien johdosta. Jos liiketoimintakaupan yhteydessä ei voida siirtää myös potilastietoja, jäävät potilastiedot pitkistä säilytysajoistaan johtuen jopa yrittäjien kuolinpesien vastuulle. Tilanne on potilaiden tietoturvallisuuden näkökulmasta täysin kestävä. Ongelma ei ole myöskään uusi: tietosuojavaltuutettu on edellyttänyt Sosiaali- ja terveysministeriöltä pikaisia toimia asian suhteen jo vuonna 2006. Linkki tietosuojavaltuutetun ratkaisuun: <http://www.tietosuoja.fi/fi/index/ratkaisut/yksityisvastaanotonpotilaskortistokuolin.html>

7. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1

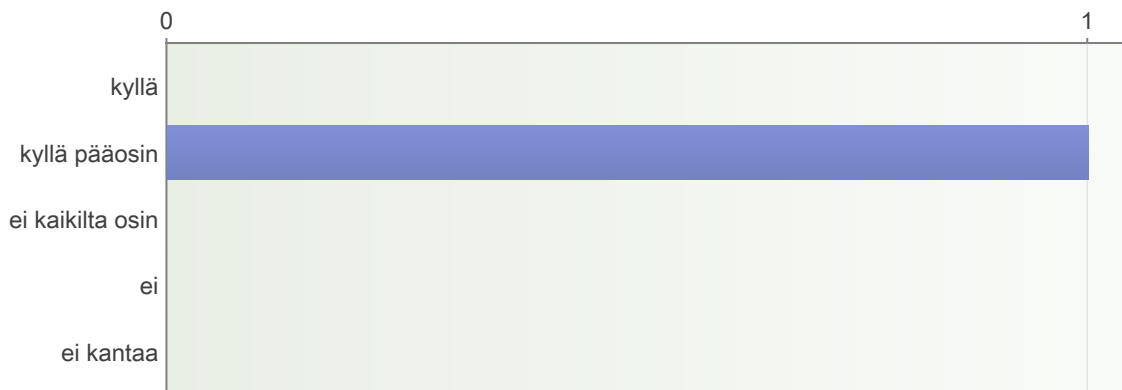
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Hallinnollisen edustuksen yhdistäminen yhteiseen palveluyksikköön suhteessa viranomaisiin vähentää todennäköisesti tietojen pirstaloitumista. Samalla se luo myös uudet markkinat sellaisille toimijoille, jotka lupautuvat hoitamaan viranomaisyhteistyön sellaisten toimijoiden puolesta, jotka mahdollisesti keskittyisivät mieluiten lupa-asoiden sijaan potilaiden hoitoon. Näitä pieniä ja mieluusti ammatilliseen toimintaansa keskittyviä toimijoita on ainakin fysioterapia-alalla paljon. Vastaavasti tällä on kuitenkin toimintoja keskittävä

vaikutus, sillä lisääntyvä sääntely ajaa varsinkin pienyrittäjiä hakeutumaan tällaisiin suuriin yhteenliittymiin. Tämä nostaa luonnollisesti myös palvelun tuottamisesta loppukäyttäjälle aiheutuvia kustannuksia. Puolesta asiointi sinänsä ei vaikuta ongelmalliselta, vaan lähinnä se, että puolesta asiointiin ylipäänsä on syntynyt/syntymässä tällainen käytännöllinen ja konkreettinen tarve. Kuitenkin lain tuoma velvoite tulee olla ja onkin esitetystä muodostaan vapaaehtoinen ja sen ei siten tule pakottaa yhteenliittymiin.

8. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Jotta toiminnan oikaiseminen lupaedellytyksiä vastaavaksi olisi mahdollisimman selkeää ja tehokasta, on tällaisesta vastuullisesta palvelun tuottajasta syytä säätää esitetyllä tavalla. Näin siitä ei synny epäselvyyttä, kenen tehtäväksi myös tilanteen korjaaminen tulisi asettaa. Vastuullisen palveluntuottajan tehtäviin kuuluva asiakas- ja potilastietojen rekisterinpitäjäys voi kuitenkin käytännössä olla tehtävänä erittäin vaativa. Mikäli rekisterinpitäjä vastaa useiden eri toimijoiden potilastiedoista, voi hallittavan potilasasiakirjamateriaalin määrä kasvaa hallitsemattoman suureksi. Tällöin potilasasiakirjaturvallisuus saattaa käytännössä vaarantua.

9. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

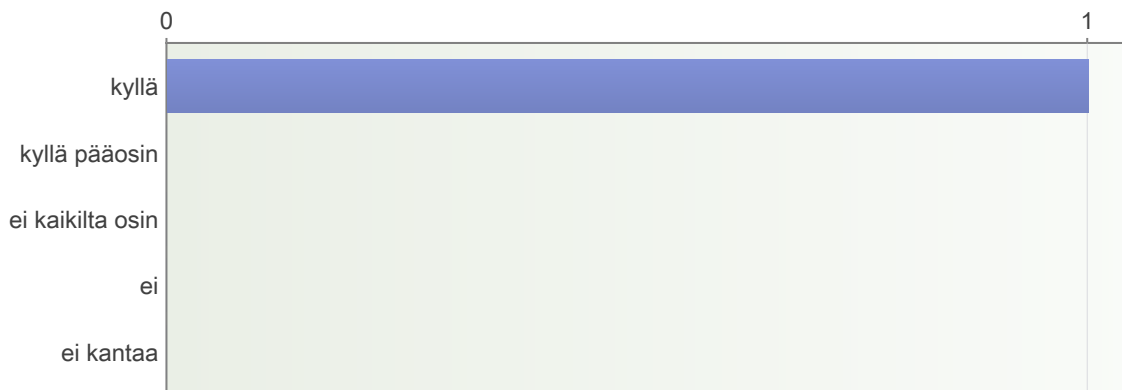
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

10. Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Menettelyt tulee suhteuttaa rikkeeseen. Käytännössä rekisteristä poistamista ja laiminlyöntimaksua järeämpien keinojen tarvetta on vaikea kuvitella.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksessä on hyvää se, että kaikkia sosiaali- ja terveystalveluiden tuottajia kohdellaan oikeudellisesta olomuodostaan riippumatta samalla tavalla. Hyvää on myös omavalvonnan lisääminen sekä se, että asiat ovat lähtökohtaisesti ilmoituksenvaraisia.
Vaarana kuitenkin on, että lain myötä lisääntyvät velvollisuudet (13 §) käytännössä ohjaavat yksinyrittäjiä liittymään suurempiin kokonaisuuksiin alihankkijoiksi. Tämä puolestaan hankaloittaa pienten yritysten markkinoille pääsyä ja siellä pysymistä.